

Informe sobre el carrer Pau del Protectorat

Jordi Piqué
Historiador

En el llibre Tarragonomàstic. Carrers de Tarragona, de Didac Bertran, es diu que el carrer Pau del Protectorat és un "carrer format en un extrem per un tram d'escales, per tal de salvar el fortíssim desnivell produït per les parets de l'antiga pedrera", no té història. El nom deriva de la pacificació del Marroc l' any 1926 per part del general Miguel Primo de Rivera.

L'any 1912 s'estableix el Protectorat Espanyol del Marroc amb capital a Tetuán; correspon a la franja nord del Marroc cedida per part de l'administració colonial francesa.

Tanmateix, l'exèrcit espanyol aviat va xocar amb diversos focus de resistència. L'esforç militar espanyol comportarà concentrar prop de 250.000 soldats i destinar la meitat del pressupost militar, més de 580 milions de pessetes.

La incompetència de la oficialitat espanyola, encapçalada pel general Fernández Silvestre, acabarà en el conegut com a desastre d'Annual, amb la

pèrdua de prop de 13.000 soldats espanyols i la independència de fet de la República del Rif.

El 8 de setembre de 1925 tindrà lloc la reacció de l'exèrcit espanyol que comptarà amb la col·laboració i suport d'un contingent francès. El desembarcament d'Alhucemas comportarà la derrota definitiva de les tribus del Rif comandades per Abd el-Krim.

Aquesta operació militar té lloc durant la dictadura del general Miguel Primo de Rivera i tindrà participació altres generals de la història del colpisme militar, com José Sanjurjo i Francisco Franco.

En aquesta guerra també va ser la primera vegada en la qual es va utilitzar gas mostassa contra la població civil i les forces de la República del Rif.

Va ser una guerra totalment impopular i mal vista, si és que n'hi ha alguna; només es mobilitzaven els que no tenien mitjans econòmics per lliurar-se.

Primo de Rivera impone la Dictadura

► El general argumenta la necessitat de regenerar Espanya



Per tot plegat, el terme "Pau", en aquest cas és sinònim d'imposició sobre el vençut, domini colonial i hegemonia i victòria militar absoluta sobre la població del Rif. No implica cap pacte, negociació ni acord.

En l'àmbit local, no té cap relació amb la història de la ciutat. Només fa referència a una conquesta militar realitzada durant una dictadura militar, la de Primo de Rivera, amb participació del dictador Francisco Franco.

